

عملکرد صنعت بیمه کشور در سال ۱۳۸۴

مقدمه

گزارش حاضر عملکرد صنعت بیمه کشور در سال ۱۳۸۴ را نشان می‌دهد که بیانگر تداوم روند رو به رشد بازار بیمه است. اهم دستاوردهای صنعت بیمه در این سال عبارتند از:

- * رسیدن حق بیمه صادره صنعت بیمه به ۲۱۵۰۳/۴ میلیارد ریال و رشد ۲۴/۲ درصدی آن در مقایسه با سال قبل.
- * بهبود شاخص نفوذ بیمه (نسبت حق بیمه به تولید ناخالص داخلی) و رسیدن آن به حدود ۱/۳ درصد.
- * افزایش حق بیمه سرانه و رسیدن آن به حدود ۳۱۴/۱ هزار ریال.

- * افزایش ۲/۹ واحدی ضریب خسارت صنعت بیمه و رسیدن آن به ۷۸/۲ درصد.

- * صدور مجوز شرکت بیمه غیردولتی نوین و آغاز فعالیت این شرکت در رشته‌های اشخاص (حوادث، درمان و زندگی).

صنعت بیمه کشور متشکل از بیمه مرکزی ایران (ناظر دولت در بازار بیمه و متولی امر بیمه‌های بازرگانی)، شرکت‌های بیمه دولتی (ایران، آسیا، البرز، دانا) و شرکت‌های بیمه غیردولتی (صادرات و سرمایه‌گذاری، پارسین، کارآفرین، سینا، رازی، ملت، امید، حافظ، توسعه، دی، سامان و نوین) تلاش بی‌وقفه‌ای را صرف ایجاد بستری مطمئن برای فعالیت‌های اقتصادی، بازرگانی و زندگی اجتماعی مردم ایران ساخته و مصمم است که بیمه را هر چه بیشتر در خدمت توسعه اقتصادی - اجتماعی کشور قرار دهد.

براساس آمار بازار جهانی بیمه در سال ۲۰۰۵، مجموع حق بیمه تولید شده صنعت بیمه دنیا به حدود ۳۴۲۶ میلیارد دلار رسیده است. در این زمینه هر چند حجم حق بیمه‌های تولیدی صنعت بیمه ایران در مقایسه با کشورهای پیشرو پایین‌تر است (۲۳۸۸ میلیون دلار) و در مکان چهل و ششم رتبه‌بندی کشورهای جهان قرار دارد،

لکن در بین کشورهای خاورمیانه مقام دوم تولید حق بیمه را داشته و حدود ۱۵ درصد از حق بیمه‌های این منطقه را به خود اختصاص می‌دهد. به این ترتیب با تلاش دست‌اندرکاران صنعت بیمه و روند رو به رشد آن، آینده روشن و نوید بخشی برای این صنعت متصور است و نیل به جایگاه شایسته صنعت بیمه کشور در عرصه بین‌المللی دور از دسترس نیست. در گزارش حاضر آمار عملکرد بخش غیردولتی صنعت بیمه کشور با لحاظ کردن آمار شرکت بیمه صادرات و سرمایه‌گذاری تهیه شده است.

۱. حق بیمه صادره

حق بیمه مربوط به بیمه‌نامه‌هایی که در طی دوره گزارش صادر شده‌اند، اعم از آنکه اعتبار آنها به پایان رسیده یا نرسیده باشد، "حق بیمه صادره" نامیده می‌شود.

در سال ۱۳۸۴، مقدار حق بیمه صادره شرکت‌های بیمه اعم از دولتی و غیردولتی ۲۱۵۰۳/۴ میلیارد ریال بوده است که ۲۴/۲ درصد رشد نشان می‌دهد. مانند سال‌های قبل، از این مقدار بیشترین سهم به رشته شخص ثالث تعلق دارد که ۴۳/۳ درصد از حق بیمه‌های صادره بازار را تولید کرده است. پوشش ریسک‌های مربوط به اتومبیل (شامل بیمه‌های شخص ثالث، حوادث سرنشین و بدنه اتومبیل) ۶۱/۳ درصد از حق بیمه‌های صادره صنعت بیمه را به خود اختصاص داده است. رشد ۲۹ درصدی حق بیمه صادره در بیمه‌های اتومبیل در مقایسه با سال قبل، موجب افزایش ۲/۳ واحدی سهم بیمه‌های اتومبیل از مجموع حق بیمه‌های صنعت بیمه شده است.

اگر به پوشش‌های مربوط به اتومبیل، سهم رشته‌های درمان، زندگی و آتش‌سوزی را هم اضافه کنیم، نتیجه این خواهد شد که ۸۳/۸ درصد حق بیمه‌های بازار فقط مربوط

به چهار رشته اتومبیل، درمان، زندگی و آتش‌سوزی است و بقیه حق بیمه‌ها (۱۶/۲ درصد) بین رشته‌های باربری، حوادث، بدنه کشتی، هواپیما، مهندسی، پول، مسوولیت، اعتبار، نفت و انرژی و سایر انواع توزیع شده است.

مقایسه سهم رشته‌های بیمه با سال قبل، از افزایش سهم رشته‌های شخص ثالث (۲/۹ واحد)، درمان (۰/۹ واحد)، آتش‌سوزی (۰/۷ واحد)، زندگی (۰/۵ واحد)، مسوولیت (۰/۲ واحد)، بدنه کشتی و پول (به ترتیب با ۰/۰۳ و ۰/۰۱ واحد) و کاهش سهم سایر رشته‌ها حکایت دارد.

از لحاظ نقش هر یک از شرکت‌های بیمه در تولید حق بیمه صادره بازار بیمه، سهم و وزن اصلی بازار بیمه همچنان بر دوش شرکت‌های بیمه ایران و آسیاست. این دو شرکت جمعاً ۷۰/۱ درصد حق بیمه بازار را در اختیار دارند.

رتبه‌بندی شرکت‌های بیمه از نظر تولید حق بیمه در مقایسه با سال قبل تغییری نکرده است و شرکت‌های بیمه ایران، آسیا، دانا و البرز به ترتیب با در اختیار داشتن ۵۲/۸، ۱۷/۲، ۹/۴ و ۶/۹ درصد از حق بیمه‌های بازار به دنبال هم قرار دارند. شرکت‌های بیمه غیردولتی نیز به ترتیب پارسین، کارآفرین، سینا، ملت، رازی، حافظ، دی، صادرات و سرمایه‌گذاری، سامان، امید، توسعه و نوین رتبه‌بندی شده‌اند. در مجموع از ۱۳/۷ درصد سهم بخش غیردولتی ۸/۲ درصد به شرکت بیمه پارسین تعلق دارد. در این سال مجموعاً ۲/۸ واحد به سهم شرکت‌های بیمه دانا و بخش غیردولتی افزوده شده و از سهم شرکت‌های بیمه ایران، آسیا و البرز به همین میزان کاسته شده است. سهم شرکت بیمه ایران از حق بیمه‌های صادره بازار بیمه طی پنج سال اخیر مرتباً کاهش داشته است. در مقابل سهم بخش غیردولتی طی این سال‌ها به

و نه بوروکراسی و مدیریت اضافی)، در بدو امر باید جلسه‌ای مشترک بین مسوولین فنی و اداری به نمایندگی از سازمان‌هایی که با یکدیگر همکاری دارند به منظور رسیدگی به مسایل زیر تشکیل گردد:

- بررسی محتوا و ساختار موافقتنامه تفاهمی نظیر آنچه که در فوق اشاره شد
- تبادل نظر و بحث در مورد برنامه‌های کاری و استراتژی‌ها
- بررسی نیازهای کلی
- تشخیص و تعیین فاصله‌ها و دوباره کاری‌ها و
- تعیین و تخصیص مسوولیت‌های خاص هر سازمان در موارد انتخاب شده با تکیه بر الزامات قانونی به عنوان مهمترین عامل تخصیص
- ترتیب پیشنهادی فوق به هیچ وجه نباید در اهداف و عملکرد سازمان‌ها تاثیر و یا تغییری ایجاد نماید. برعکس هدف اصلی

ایجاد هماهنگی در اجرای برنامه‌های کاری به طریقی است که از دوباره کاری و تداخل

**الزام به ترویج گسترده
موضوع روانسازي تجارت امري
مبرهن است به خصوص در
شرایطی که رضایت خاطر
سیاستمداران و مسوولان
تراز اول دولتی مدنظر باشد.
روانسازي تجارت باید بیشتر
به عنوان مقوله‌ای سیاسی -
اقتصادی شناخته شود تا یک
موضوع صرفاً فنی.**

ممانعت گردیده و اطمینان حاصل کند که تمام اولویت‌های موضوعی به نفع کشورهای

عضو در نظر گرفته شده است. برای اشاعه اطلاعات مربوط به برنامه‌های کاری (هماهنگ شده) برای عموم توصیه می‌شود از پروژه‌های اینترنتی و DATA FALE فعالیت‌ها که براساس تفاهم‌نامه‌ای حاصل شده باشد و فهرست تمام پروژه‌های عمده و فعالیت‌های جاری اعم از اجرایی و یا در دست برنامه در آن مشروح باشد، استفاده گردد. از این طریق کلیه فعالیت‌های مکمل سازمان‌های خارجی و برنامه کلی اجرایی مشخص می‌گردد. سازمان تجارت جهانی به عنوان یکی از برنامه‌های کمک‌های فنی مربوط به تجارت سرگرم تهیه یک پایگاه اطلاعاتی درباره تمام برنامه‌های کمک (دوجانبه و یا چندجانبه) در زمینه روانسازي تجارت می‌باشد که احتمالاً در اواخر ۲۰۰۲ تکمیل خواهد شد.

ادامه دارد
□

تعرفه جدید خدمات تبلیغاتی نشریه اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران

* با توجه به افزایش چشمگیر تیراژ (شمارگان) نشریه و توزیع دقیق و سراسری آن میان شرکت‌ها، اعضای محترم اتاق و مراکز رسمی مربوطه، تعرفه جدید خدمات به شرح زیر اعلام می‌گردد:

توضیحات	ویژه نامه اتاق بازرگانی (فارسی) <small>قطع نشریه: ۲۱×۲۷/۵ - اندازه مطلب: ۱۷×۲۳/۵</small>	محل چاپ آگهی
- فیش واريز وجه نقد به حساب بانکی ۱۰۱۱۰ بانک ملت، شعبه شرکت نفت، خیابان طالقانی، تهران، یا چک هزینه چاپ آگهی دروجه «اتاق بازرگانی و صنایع معادن ایران» همزمان با پذیرش سفارش چاپ آگهی دریافت می‌شود. - هزینه انجام سفارش چاپ آگهی از اشخاص حقوقی و حقیقی خارجی به دلار دریافت می‌شود. - اقامتگاه شرکت / موسسه، تعیین کننده خارجی یا داخلی بودن آن می‌باشد. - هزینه‌های طراحی، عکاسی و فیلم به عهده آگهی دهنده می‌باشد. - هر صفحه رنگی یا سیاه و سفید رپرتاژ آگهی با قیمت‌های فوق به اضافه هزینه تهیه متن و هزینه طراحی دریافت می‌شود. - توزیع جزوات تبلیغاتی همراه با نشریات، با توجه به ضخامت کاغذ یا مقوای آن و هزینه پستی مربوطه محاسبه و دریافت خواهد شد.	۱,۴۰۰,۰۰۰ تومان	آگهی‌های رنگی: صفحه پشت جلد
	۱,۰۰۰,۰۰۰ تومان	صفحه داخل جلد
	۸۵۰ هزار تومان	صفحه روبروی شناسنامه
	۶۰۰ هزار تومان	صفحه اول و صفحه آخر چهار رنگ
	۵۰۰ هزار تومان	صفحه وسط
	۴۵۰ هزار تومان	صفحات داخلی
	۲۵۰ هزار تومان	آگهی‌های تک رنگ: یک صفحه داخلی
	۱۷۰ هزار تومان	نیم صفحه داخلی
	۱۲۰ هزار تومان	ربع صفحه

طور مرتب افزایش یافته است. سهم سایر شرکت‌های بیمه در این مدت با نوسان همراه بوده است.

از لحاظ میزان فعالیت شرکت‌های بیمه در هر یک از رشته‌های بیمه می‌توان گفت که در اغلب رشته‌ها همچنان سهم اصلی بازار را شرکت بیمه ایران در اختیار دارد. با وجود این، ارقام جدول‌ها نشان می‌دهد که شرکت بیمه آسیا در بیمه نفت و انرژی (با ۲۵/۳ درصد)، شرکت بیمه البرز در رشته مهندسی (با ۲۵/۸ درصد)، شرکت بیمه دانا در بیمه‌های درمان و حوادث (به ترتیب با ۳۱/۹ و ۲۹/۹ درصد) و شرکت بیمه پارسیان در رشته اعتبار (با ۳۶/۲ درصد) سهم عمده‌ای از بازار این رشته‌ها را در اختیار دارند.

رشد حق بیمه

در سال ۱۳۸۴، مجموع حق بیمه‌های صادره بازار بیمه کشور ۲۴/۲ درصد رشد داشته است. بیشترین رشد حق بیمه در رشته پول بوده و حق بیمه آن در مقایسه با سال قبل ۱/۵ برابر شده است، در حالی که رشته‌های سایر انواع، نفت و انرژی، باربری، اعتبار و مهندسی به ترتیب ۶۵/۹، ۴۶/۳، ۹/۹ و ۴/۴ درصد کاهش در حق بیمه مواجه شده‌اند. افزایش حق بیمه رشته پول عمدتاً حاصل فعالیت سه شرکت بیمه ایران، البرز و پارسیان (در مجموع با ۷۴/۴ درصد سهم) در این رشته بوده است. کاهش حق بیمه صادره رشته‌های سایر انواع، نفت و انرژی، باربری، اعتبار و مهندسی نیز حاصل فعالیت شرکت بیمه ایران است که بین ۳۶/۴ تا ۶۴/۷ درصد از بازار این رشته‌ها را در اختیار دارد. در سال ۱۳۸۴، حق بیمه‌های صادره در بخش غیر زندگی ۲۳/۶ و در بخش زندگی ۳۳/۵ درصد رشد داشته است.

۲. خسارت پرداختی

خسارت‌هایی که طی دوره مورد بررسی پرداخت شده است "خسارت پرداختی" نامیده می‌شود.

در سال ۱۳۸۴، خسارت پرداختی صنعت بیمه ۱۴۴۶/۰۸ میلیارد ریال بوده که ۴۴/۱

درصد رشد داشته است. مانند سال‌های قبل افزون بر نیمی از خسارت‌های پرداختی صنعت بیمه (۵۷/۲ درصد) در رشته شخص ثالث پرداخت شده است. سهم رشته شخص ثالث در کنار بیمه‌های حوادث سرنشین و بدنه اتومبیل بیانگر آن است که ۷۲/۲ درصد از کل خسارت‌های پرداختی صنعت بیمه ناشی از پوشش ریسک‌های مربوط به رانندگی و اتومبیل است، در حالی که این

از لحاظ نقش هر یک از شرکت‌های بیمه در تولید حق بیمه صادره بازار بیمه سهم و وزن اصلی بازار بیمه همچنان بر دوش شرکت‌های بیمه ایران و آسیاست. این دو شرکت جمعاً ۷۰/۱ درصد حق بیمه بازار را در اختیار دارند.

رشته‌ها ۶۱/۳ درصد حق بیمه‌های بازار را در اختیار دارند.

بعد از رشته شخص ثالث، رشته‌های بدنه اتومبیل، درمان و زندگی با بیشترین سهم از خسارت‌های پرداختی در رتبه‌های بعدی بازار بیمه قرار دارند. در مجموع ۸۷/۴ درصد از خسارت‌های بازار در این چهار رشته پرداخت شده و بقیه رشته‌های بیمه از خسارت‌های پرداختی بازار، در مجموع ۱۲/۶ درصد سهم دارند.

رشته‌های شخص ثالث و درمان در حالی که به ترتیب ۴۳/۳ و ۸/۲ درصد از حق بیمه‌های بازار را تولید کرده‌اند، به ترتیب ۵۷/۲ و ۱۲/۲ درصد از خسارت‌های بازار را به خود اختصاص داده‌اند. رشته‌های هواپیما و سایر انواع نیز به ترتیب با ۱/۵ و ۰/۱ درصد سهم از خسارت‌های پرداختی بازار فقط در ۱/۴ و ۰/۳ درصد از حق بیمه‌های صادره بازار بیمه سهم هستند. در مقابل، در سایر رشته‌ها سهم از حق بیمه‌های دریافتی

به مراتب بیشتر از سهم این رشته‌ها از خسارت‌های پرداختی است.

از لحاظ نقش هر یک از شرکت‌های بیمه دولتی در خسارت پرداختی بازار بیمه، ترتیب سال قبل حفظ شده است و شرکت‌های بیمه ایران، آسیا، دانا و البرز به ترتیب در پی هم قرار دارند. شرکت‌های بیمه غیردولتی نیز به ترتیب پارسیان، کارآفرین، سینا، رازی، حافظ، امید، ملت، دی، توسعه، صادرات و سرمایه‌گذاری و سامان نیز براساس سهم از خسارت‌های پرداخت شده بازار رتبه‌بندی شده‌اند. این شرکت‌ها در مجموع ۸/۱ درصد از خسارت‌های بازار بیمه را پرداخت کرده‌اند. در مقایسه با سال قبل، سهم شرکت‌های بیمه آسیا، البرز و دانا از خسارت‌های پرداختی بازار بیمه در مجموع ۹/۶ واحد کاهش یافته و در مقابل شرکت بیمه ایران و بخش غیردولتی به همین میزان افزایش یافته است. سهم شرکت‌های بیمه غیردولتی از ۱/۳ درصد در سال قبل به ۸/۱ درصد در سال ۱۳۸۴ رسیده است.

به موازات کاهش سهم از حق بیمه بازار در شرکت‌های بیمه آسیا و البرز سهم این شرکت‌ها از خسارت‌های پرداختی نیز کاهش یافته است. در مقابل، شرکت بیمه دانا با افزایش سهم از حق بیمه‌های دریافتی بازار بیمه، سهم خود را از خسارت‌های پرداختی کاهش داده است. این وضعیت در شرکت بیمه ایران معکوس است.

شرکت‌های بیمه ایران، آسیا و دانا در حالی که به ترتیب ۵۲/۸، ۱۷/۲ و ۹/۴ درصد از حق بیمه‌های بازار را در اختیار دارند، به ترتیب ۵۵/۸، ۲۰/۳ و ۱۰/۲ درصد از خسارت‌های بازار بیمه را پرداخت کرده‌اند. در مقابل، شرکت‌های بیمه البرز و بخش غیردولتی با ۶/۹ و ۱۳/۷ درصد سهم از حق بیمه‌های بازار، به ترتیب ۵/۶ و ۸/۱ درصد از خسارت‌های بازار بیمه را پرداخت کرده‌اند.

رشد خسارت

رشد ۴۴/۱ درصدی خسارت‌های پرداختی صنعت بیمه در سال ۱۳۸۴ با پراکندگی زیاد

بین رشته‌های مختلف توزیع شده است. خسارت‌های پرداختی در رشته‌های نفت و انرژی و هواپیما رشد سه رقمی دارد (به ترتیب ۴/۳ و ۲/۱ برابر مقدار سال قبل) که با در نظر گرفتن وزن این رشته‌های در کل خسارت‌های پرداختی بازار بیمه (در مجموع ۱/۹ درصد)، در خور تامل نیست. رشد نسبتاً بالای خسارت‌های پرداختی در رشته‌های بدنه اتومبیل و درمان، سهم این دو رشته را در بازار بیمه به میزان ۱/۳ و ۰/۹ واحد افزایش داده است. در این میان خسارت‌های پرداخت شده در رشته‌های باربری بدنه کشتی، هواپیما، مهندسی، مسوولیت، اعتبار و نفت و انرژی با افزایش سهم نسبت به سال گذشته مواجه شده‌اند. در مقابل سهم سایر رشته‌های بیمه‌ای از خسارت‌های پرداختی بازار بیمه کاهش یافته است. به طور کلی در این سال ۱/۴ واحد از سهم خسارت‌های پرداختی بیمه‌های زندگی کاسته شده و به همین میزان به سهم خسارت‌های پرداختی بخش غیر زندگی افزوده شده است.

در سال ۱۳۸۴ خسارت‌های پرداختی بخش غیردولتی ۱۱۷۱/۵ میلیارد ریال است، در حالی که این بخش از صنعت بیمه در سال ۱۳۸۳ فقط ۱۳۰/۶ میلیارد ریال خسارت به بیمه‌گذاران خود پرداخت کرده بود (۹ برابر افزایش)، علت اصلی این افزایش، رشد خسارت‌های پرداختی در رشته شخص ثالث است که با در اختیار داشتن ۶۵/۶ درصد سهم از کل خسارت‌های پرداختی بخش غیردولتی، در مقایسه با سال قبل ۳۲/۳ برابر شده است. همچنین تغییرات خسارت پرداختی در بخش دولتی در مقایسه با سال گذشته ۳۴/۲ درصد است. برآیند فعالیت بخش‌های دولتی و غیردولتی صنعت بیمه کشور، رشد ۴۴/۱ درصدی خسارت‌های پرداختی بازار بیمه را رقم زده است که ۲۰ واحد از رشد حق بیمه‌های صادره آن بیشتر است.

۳. ضریب خسارت

برای محاسبه اینکه چند درصد از حق بیمه‌ها بابت خسارت خطرهای تحت پوشش

به بیمه‌گذاران برگشت داده شده یا داده خواهد شد، از "نسبت خسارت واقع شده به حق بیمه عاید شده" استفاده می‌کنند که حاصل آن "ضریب خسارت" نامیده می‌شود. حق بیمه عاید شده، در واقع بیانگر آن است که چه میزان از حق بیمه‌های صادره به دلیل انقضای مدت بیمه‌نامه‌ها نصیب شرکت بیمه شده است زیرا شرکت‌های بیمه در آخر هر سال باید برای بیمه‌نامه‌هایی که در طول سال آینده هم اعتبار خواهند داشت، ذخیره‌ای در نظر بگیرند تا چنانچه خسارتی رخ داد از محل این ذخیره بتوانند تعهدات خود را ایفا کنند. این ذخیره از حق بیمه‌های سال مزبور کسر و به حق بیمه‌های سال بعد افزوده خواهد شد. بنابراین حق بیمه عاید شده، حاصل جمع حق بیمه صادره و تفاضل ذخیره حق بیمه ابتدا و انتهای سال است.

به همین ترتیب، شرکت‌های بیمه اغلب در پایان دوره مالی، موفق به بررسی یا پرداخت همه خسارت‌هایی که به آنها گزارش شده است، نمی‌شوند. در نتیجه، رقم خسارت‌های پرداخت شده نشان‌دهنده همه خسارت‌هایی نیست که در آن سال بر عهده شرکت قرار گرفته است، لذا شرکت‌های بیمه برای پرداخت این گونه خسارت‌ها ذخیره‌ای تحت عنوان "ذخیره خسارت‌های معوق" نگهداری می‌کنند که به سال بعد منتقل می‌شود. بنابراین، خسارت واقع شده، حاصل جمع خسارت‌های پرداختی و تفاوت خسارت‌های معوق ابتدا و انتهای هر سال است.

بدین لحاظ، ماهیت فعالیت بیمه به گونه‌ای است که اولاً، تا اتمام مدت اعتبار هر بیمه‌نامه، نباید تمام حق بیمه‌های آن را در سال مورد بررسی عاید شده تلقی کرد. ثانیاً، در آخر هر سال مقادیری خسارت اعلام شده وجود دارد که به علل مختلف پرداخت آنها به سال بعد موکول می‌شود و باید برای این موارد هم ذخیره‌ای نگهداشت و آن را به سال بعد منتقل کرد. لذا برای محاسبه ضریب خسارت واقعی در هر سال علاوه بر

حق بیمه‌های صادر شده و خسارت‌های پرداخت شده، باید ارقام دیگری را هم در محاسبه وارد کرد تا محاسبه ضریب خسارت آن سال به طور دقیق‌تری براساس نسبت خسارت واقع شده به حق بیمه عاید شده صورت گیرد.

براین اساس، ضریب خسارت صنعت بیمه کشور در سال ۱۳۸۴ معادل ۷۸/۲ درصد بوده که ۲/۹ واحد بیشتر از رقم سال ۱۳۸۳ است. ضریب خسارت صنعت بیمه طی چند سال اخیر با نوسان همراه بوده است.

در این سال، ضریب خسارت رشته‌های درمان و بدنه اتومبیل که در مقایسه با سال قبل به ترتیب ۲۵/۹ و ۱۰/۱ واحد افزایش داشته‌اند، به دلیل برخورداری از سهم قابل توجه در بازار بیمه (در مجموع ۲۲/۸ درصد از حق بیمه و ۲۵/۶ درصد از خسارت) موجبات اصلی افزایش ضریب خسارات بازار را فراهم آورده‌اند. در این میان ضریب خسارت رشته‌های بدنه کشتی، اعتبار، مهندسی، حوادث سرنشین و حوادث نیز نسبت به سال قبل افزایش یافته است. خصوصیت رشته بدنه کشتی علت اصلی افزایش ضریب خسارت این رشته است که در آن تواتر خسارت کم و شدت خسارت بالاست. به همین دلیل ضریب خسارت این رشته در سال ۱۳۸۴ با ۱۰۵/۷ واحد افزایش به ۱۴۹/۷ درصد رسیده است.

نکته آخر اینکه افزایش ۲/۹ واحدی ضریب خسارت بازار بیمه در سال ۱۳۸۴ متأثر از افزایش این ضریب در هر دو بخش دولتی و غیردولتی و عمدتاً ناشی از عملکرد شرکت‌های بیمه ایران، البرز و پارسیان است، به طوری که در بخش دولتی بیشتر مربوط به رشته‌های درمان و بدنه اتومبیل و در بخش غیردولتی به رشته‌های شخص ثالث و بدنه اتومبیل اختصاص دارد.

۴. تعداد بیمه‌نامه

در سال ۱۳۸۴، صنعت بیمه کشور ۱۷ میلیون و ۷۳۵ هزار و ۶۹ بیمه‌نامه صادر کرده است که در مقایسه با سال قبل ۱۱/۵ درصد رشد نشان می‌دهد. بیش از یک سوم

طور مرتب افزایش یافته است. سهم سایر شرکت‌های بیمه در این مدت با نوسان همراه بوده است.

از لحاظ میزان فعالیت شرکت‌های بیمه در هر یک از رشته‌های بیمه می‌توان گفت که در اغلب رشته‌ها همچنان سهم اصلی بازار را شرکت بیمه ایران در اختیار دارد. با وجود این، ارقام جدول‌ها نشان می‌دهد که شرکت بیمه آسیا در بیمه نفت و انرژی (با ۲۵/۳ درصد)، شرکت بیمه البرز در رشته مهندسی (با ۲۵/۸ درصد)، شرکت بیمه دانا در بیمه‌های درمان و حوادث (به ترتیب با ۳۱/۹ و ۲۹/۹ درصد) و شرکت بیمه پارسیان در رشته اعتبار (با ۳۶/۲ درصد) سهم عمده‌ای از بازار این رشته‌ها را در اختیار دارند.

رشد حق بیمه

در سال ۱۳۸۴، مجموع حق بیمه‌های صادره بازار بیمه کشور ۲۴/۲ درصد رشد داشته است. بیشترین رشد حق بیمه در رشته پول بوده و حق بیمه آن در مقایسه با سال قبل ۱/۵ برابر شده است، در حالی که رشته‌های سایر انواع، نفت و انرژی، باربری، اعتبار و مهندسی به ترتیب ۶۵/۹، ۴۶/۳، ۹/۹، ۴/۴ و ۱ درصد کاهش در حق بیمه مواجه شده‌اند. افزایش حق بیمه رشته پول عمدتاً حاصل فعالیت سه شرکت بیمه ایران، البرز و پارسیان (در مجموع با ۷۴/۴ درصد سهم) در این رشته بوده است. کاهش حق بیمه صادره رشته‌های سایر انواع، نفت و انرژی، باربری، اعتبار و مهندسی نیز حاصل فعالیت شرکت بیمه ایران است که بین ۳۶/۴ تا ۶۴/۷ درصد از بازار این رشته‌ها را در اختیار دارد. در سال ۱۳۸۴، حق بیمه‌های صادره در بخش غیر زندگی ۲۳/۶ و در بخش زندگی ۳۳/۵ درصد رشد داشته است.

۲. خسارت پرداختی

خسارت‌هایی که طی دوره مورد بررسی پرداخت شده است "خسارت پرداختی" نامیده می‌شود.

در سال ۱۳۸۴، خسارت پرداختی صنعت بیمه ۱۴۴۶۰/۸ میلیارد ریال بوده که ۴۴/۱

درصد رشد داشته است. مانند سال‌های قبل افزون بر نیمی از خسارت‌های پرداختی صنعت بیمه (۵۷/۲ درصد) در رشته شخص ثالث پرداخت شده است. سهم رشته شخص ثالث در کنار بیمه‌های حوادث سرنشین و بدنه اتومبیل بیانگر آن است که ۷۲/۲ درصد از کل خسارت‌های پرداختی صنعت بیمه ناشی از پوشش ریسک‌های مربوط به رانندگی و اتومبیل است، در حالی که این

از لحاظ نقش هر یک از شرکت‌های بیمه در تولید حق بیمه صادره بازار بیمه، سهم و وزن اصلی بازار بیمه همچنان بر دوش شرکت‌های بیمه ایران و آسیاست. این دو شرکت جمعاً ۷۰/۱ درصد حق بیمه بازار را در اختیار دارند.

رشته‌ها ۶۱/۳ درصد حق بیمه‌های بازار را در اختیار دارند.

بعد از رشته شخص ثالث، رشته‌های بدنه اتومبیل، درمان و زندگی با بیشترین سهم از خسارت‌های پرداختی در رتبه‌های بعدی بازار بیمه قرار دارند. در مجموع ۸۷/۴ درصد از خسارت‌های بازار در این چهار رشته پرداخت شده و بقیه رشته‌های بیمه از خسارت‌های پرداختی بازار، در مجموع ۱۲/۶ درصد سهم دارند.

رشته‌های شخص ثالث و درمان در حالی که به ترتیب ۴۳/۳ و ۸/۲ درصد از حق بیمه‌های بازار را تولید کرده‌اند، به ترتیب ۵۷/۲ و ۱۲/۲ درصد از خسارت‌های بازار را به خود اختصاص داده‌اند. رشته‌های هواپیما و سایر انواع نیز به ترتیب با ۱/۵ و ۰/۱ درصد سهم از خسارت‌های پرداختی بازار فقط در ۱/۴ و ۰/۰۳ درصد از حق بیمه‌های صادره بازار بیمه سهم هستند. در مقابل، در سایر رشته‌ها سهم از حق بیمه‌های دریافتی

به مراتب بیشتر از سهم این رشته‌ها از خسارت‌های پرداختی است.

از لحاظ نقش هر یک از شرکت‌های بیمه دولتی در خسارت پرداختی بازار بیمه، ترتیب سال قبل حفظ شده است و شرکت‌های بیمه ایران، آسیا، دانا و البرز به ترتیب در پی هم قرار دارند. شرکت‌های بیمه غیردولتی نیز به ترتیب پارسیان، کارآفرین، سینا، رازی، حافظ، امید، ملت، دی، توسعه، صادرات و سرمایه‌گذاری و سامان نیز براساس سهم از خسارت‌های پرداخت شده بازار رتبه‌بندی شده‌اند. این شرکت‌ها در مجموع ۸/۱ درصد از خسارت‌های بازار بیمه را پرداخت کرده‌اند. در مقایسه با سال قبل، سهم شرکت‌های بیمه آسیا، البرز و دانا از خسارت‌های پرداختی بازار بیمه در مجموع ۹/۶ واحد کاهش یافته و در مقابل شرکت بیمه ایران و بخش غیردولتی به همین میزان افزایش یافته است. سهم شرکت‌های بیمه غیردولتی از ۱/۳ درصد در سال قبل به ۸/۱ درصد در سال ۱۳۸۴ رسیده است.

به موازات کاهش سهم از حق بیمه بازار در شرکت‌های بیمه آسیا و البرز سهم این شرکت‌ها از خسارت‌های پرداختی نیز کاهش یافته است. در مقابل، شرکت بیمه دانا با افزایش سهم از حق بیمه‌های دریافتی بازار بیمه، سهم خود را از خسارت‌های پرداختی کاهش داده است. این وضعیت در شرکت بیمه ایران معکوس است.

شرکت‌های بیمه ایران، آسیا و دانا در حالی که به ترتیب ۵۲/۸، ۱۷/۲ و ۹/۴ درصد از حق بیمه‌های بازار را در اختیار دارند، به ترتیب ۵۵/۸، ۲۰/۳ و ۱۰/۲ درصد از خسارت‌های بازار بیمه را پرداخت کرده‌اند. در مقابل، شرکت‌های بیمه البرز و بخش غیردولتی با ۶/۹ و ۱۳/۷ درصد سهم از حق بیمه‌های بازار، به ترتیب ۵/۶ و ۸/۱ درصد از خسارت‌های بازار بیمه را پرداخت کرده‌اند.

رشد خسارت

رشد ۴۴/۱ درصدی خسارت‌های پرداختی صنعت بیمه در سال ۱۳۸۴ با پراکندگی زیاد

۳۹/۴ درصد) از بیمه‌نامه‌های صادره صنعت بیمه به رشته شخص ثالث مربوط می‌شود. صدور همزمان بیمه‌نامه‌های حوادث سرنشین و شخص ثالث باعث بهره‌مندی رشته حوادث سرنشین از سهم عمده در بیمه‌نامه‌های صنعت بیمه (۳۱/۲ درصد) شده است. در مجموع حدود ۷۷/۳ درصد از بیمه‌نامه‌های صادره صنعت بیمه مربوط به بیمه‌نامه‌های اتومبیل (شامل حوادث سرنشین، بدنه اتومبیل و شخص ثالث) است. ۱۲/۹ درصد از بیمه‌نامه‌های صنعت بیمه نیز در رشته آتش‌سوزی صادر شده و فقط ۹/۹ درصد به سایر رشته‌ها اختصاص یافته است.

در این سال، تعداد بیمه‌نامه‌های صادره در رشته درمان ۱۵۷ هزار و ۷۱۴ فقره است. بیمه‌نامه‌های درمان به صورت گروهی صادر می‌شود و تعداد افراد بیمه شده را نشان نمی‌دهد، به همین دلیل بیمه‌نامه‌های این رشته فقط ۰/۹ درصد بیمه‌نامه‌های صادره صنعت بیمه را تشکیل می‌دهد. از لحاظ رشد تعداد بیمه‌نامه‌های صادره، تمامی شرکت‌های بیمه در مقایسه با سال قبل با افزایش مواجه بوده‌اند که در این میان، رشد تعداد بیمه‌نامه‌های صادره در شرکت‌های بیمه غیردولتی صادرات و سرمایه‌گذاری، کارآفرین، ملت و رازی قابل توجه است. این شرکت‌ها به ترتیب ۲/۳ ، ۱/۹ ، ۲۵/۶ و ۲/۲ برابر بیشتر از سال قبل بیمه‌نامه صادر کرده‌اند.

در سال ۱۳۸۴، سهم شرکت‌های بیمه ایران، آسیا و البرز از بیمه‌نامه‌های صادره صنعت بیمه حدود ۲/۶ واحد کاهش یافته و در مجموع به همین میزان به سهم شرکت‌های بیمه دانا و بخش غیردولتی افزوده شده است.

۵. تعداد خسارت

فقدان تعریف مشخص و روش ناهماهنگ در جمع‌آوری آمار تعداد خسارت در بین شرکت‌های بیمه، به ویژه در بیمه‌نامه‌های گروهی موجب ابهام در استفاده از این آمارها می‌شود. در عین حال، آمار تعداد خسارت،

لااقل بیانگر تعداد نوبت‌هایی است که شرکت‌های بیمه خسارت پرداخت کرده‌اند. همچنین، نشان می‌دهد که هر یک از رشته‌های بیمه چه حجمی از فعالیت شرکت‌های بیمه را برای پرداخت خسارت به خود اختصاص داده‌اند. بررسی آمار تعداد بیمه‌نامه و تعداد خسارت، حجم فعالیت شرکت‌های بیمه در هر رشته بیمه را نشان می‌دهد و مقایسه آن با مقدار حق بیمه یا ضریب خسارت، بازده فعالیت شرکت‌های بیمه در هر رشته بیمه را تا حدودی مشخص می‌کند. در سال ۱۳۸۴، تعداد خسارت‌های پرداخت

سهم شرکت‌های بیمه ایران و بخش غیردولتی افزوده شده است. مقایسه سهم شرکت‌های بیمه از تعداد بیمه‌نامه و تعداد خسارت صنعت بیمه نشان می‌دهد که شرکت‌های بیمه دانا و البرز به ترتیب با ۲۳/۱ و ۱۰/۶ درصد سهم از تعداد خسارت‌های پرداختی صنعت بیمه، فقط ۵/۶ و ۵/۷ درصد بیمه‌نامه‌های صنعت بیمه را صادر کرده‌اند. در مقابل، سهم از تعداد بیمه‌نامه‌های صادره در شرکت‌های بیمه ایران، آسیا و بخش غیردولتی به مراتب بیش از سهم آنها از تعداد خسارت‌های پرداخت شده در بازار است.

۶. شاخص‌های بین‌المللی ارزیابی عملکرد صنعت بیمه

برای مقایسه عملکرد صنعت بیمه کشورهای جهان از دو شاخص "حق بیمه سرانه" و "نسبت حق بیمه به تولید ناخالص داخلی" استفاده می‌شود.

الف) حق بیمه سرانه

حق بیمه سرانه از تقسیم حق بیمه دریافتی صنعت بیمه بر جمعیت هر کشور به دست می‌آید و بیانگر مقدار حق بیمه‌ای است که به طور متوسط برای پوشش بیمه‌ای هر نفر مصرف شده است. در کشور ما، این شاخص طی سال‌های اخیر سیر صعودی داشته که این امر به دلیل روند صعودی حق بیمه‌ها همراه با رشد نسبتاً ثابت جمعیت است. در سال ۱۳۸۴ به دلیل رشد ۲۴/۲ درصدی حق بیمه‌های دریافتی، حق بیمه سرانه نیز با رشد ۲۲/۴ درصد، از ۲۵۶ هزار و ۵۴۰ ریال در سال ۱۳۸۳ به ۳۱۴ هزار و ۶۷ ریال رسیده است. از این مقدار، ۲۹۳ هزار و ۳۳۹ ریال سرانه بیمه‌های غیرزندگی و ۲۰ هزار و ۷۲۸ ریال سرانه بیمه‌های زندگی است.

ب) نسبت حق بیمه به تولید ناخالص داخلی

برای مقایسه وضعیت صنعت بیمه با کل اقتصاد کشور از شاخصی به نام "نسبت حق بیمه به تولید ناخالص داخلی" استفاده

برای مقایسه وضعیت صنعت بیمه با کل اقتصاد کشور از شاخصی به نام "نسبت حق بیمه به تولید ناخالص داخلی" استفاده می‌شود. افزایش (کاهش) این نسبت بیانگر حرکت سریع‌تر (آهسته‌تر) صنعت بیمه در مقایسه با مجموعه اقتصاد کشور است.

شده صنعت بیمه با ۲۸/۸ درصد افزایش، نزدیک به ۳ میلیون مورد بوده است. در مجموع، حدود ۹۵/۴ درصد از تعداد خسارت‌ها به چهار رشته درمان، شخص ثالث، بدنه اتومبیل و حوادث مربوط می‌شود و سایر رشته‌های بیمه فقط در ۴/۶ درصد از تعداد خسارت‌های بازار بیمه سهیم هستند. در این سال تنها شرکت بیمه دانا با در اختیار داشتن ۲۳/۱ درصد سهم از تعداد خسارت‌های صنعت بیمه، در مقایسه با سال قبل با ۱۰ درصد کاهش مواجه شده است. به طور کلی ۱۴/۳ واحد از سهم شرکت‌های بیمه آسیا، البرز و دانا در تعداد خسارت‌های بازار بیمه کاسته شده و به همین میزان به

می‌شود. افزایش (کاهش) این نسبت بیانگر حرکت سریع‌تر (آهسته‌تر) صنعت بیمه در مقایسه با مجموعه اقتصاد کشور است. در چند سال اخیر به دلیل افزون بودن رشد حق بیمه‌ها در مقایسه با رشد تولید ناخالص داخلی کشور، شاهد افزایش این نسبت هستیم. در سال ۱۳۸۴ نسبت حق بیمه به تولید ناخالص داخلی در مقایسه با سال قبل از ۱/۲۵ درصد به ۱/۲۷ درصد افزایش یافته است. این نسبت در بیمه‌های زندگی ۰/۰۸ درصد و در بیمه‌های غیر زندگی ۱/۱۹ درصد است.

عملکرد صنعت بیمه به تفکیک شرکت (سال ۱۳۸۴)

(میلیارد ریال)

عنوان	بیمه ایران		بیمه آسیا		بیمه البرز		بیمه دانا		بخش غیردولتی		بازار بیمه	
	۱۳۸۳	۱۳۸۴	۳۴۰۰/۵	۳۷۰۷/۰	۱۲۲۴/۴	۱۴۷۵/۱	۱۵۷۸/۷	۲۰۲۳/۶	۱۹۳۳/۷	۲۹۳۶/۰	۱۷۳۱۷/۶	۲۱۵۰۳/۴
حق بیمه	صادر		نرخ رشد (%)		سهم از رشته (%)		ذخیره پایان سال		ذخیره اول سال		عاید شده	
	۱۳۸۳	۱۳۸۴	۲۳/۷۶	۵۲/۸۴	۹/۰۱	۱۷/۲۴	۲۰/۴۷	۶/۸۶	۲۰/۴۱	۹/۴۱	۲۴/۱۷	۱۰۰/۰۰
	۱۱۳۶۱/۷	۵۲۵۱/۶	۲۰۲۴/۰	۱۷۷۲/۹	۶۲۲/۲	۵۰۶/۲	۹۶۷/۷	۸۰۳/۲	۱۱۸۲/۴	۷۷۲/۸	۱۰۰۴۷/۹	۸۰۹۷/۹
	۱۰۳۵۳/۱	۳۲۴۳/۰	۱۷۷۲/۹	۱۷۷۲/۹	۵۰۶/۲	۵۰۶/۲	۸۰۳/۲	۸۰۳/۲	۷۷۲/۸	۷۷۲/۸	۸۰۹۷/۹	۸۰۹۷/۹
پرداخت شده	نرخ رشد (%)		سهم از رشته (%)		موقوف پایان سال		موقوف اول سال		واقع شده		ضریب خسارت	
	۱۳۸۳	۱۳۸۴	۵۳۲۰/۳	۸۰۶۸/۳	۲۵۲۳/۸	۲۹۳۳/۰	۶۱۴/۷	۸۰۹/۴	۱۴۴۳/۰	۱۴۷۸/۵	۱۰۰۳۲/۳	۱۴۴۶۰/۸
	۱۳۸۳	۱۳۸۴	۵۵/۷۹	۲۵۰۷/۵	۴۸۰/۷	۶۵۴/۳	۴۲۵/۹	۲۲۰/۶	۴۲۵/۹	۲۲۸/۳	۳۹۹۸/۸	۳۱۶۴/۸
	۱۲/۰۶	۱۷۲۰/۸	۶۵۴/۳	۶۵۴/۳	۲۲۰/۶	۱۶۰/۸	۴۲۵/۹	۲۲۰/۶	۲۲۸/۳	۲۲۸/۳	۳۹۹۸/۸	۳۱۶۴/۸
تعداد بیمه‌نامه	مقدار (%)		تغییر (واحد)		نرخ رشد (%)		سهم از رشته (%)		تعداد خسارت		تعداد خسارت	
	۱۳۸۳	۱۳۸۴	۷۳/۴۷	۸۵/۵۳	۸۸/۰۱	۷۹/۸۴	۵۹/۲۰	۶۳/۹۶	۱۱۰/۵۰	۸۳/۶۳	۷۵/۳۵	۷۸/۲۲
	۱۳۸۳	۱۳۸۴	۸۴۷۹۴۱۵	۹۳۴۳۸۱۸	۴۱۶۹۹۱۵	۴۲۹۰۹۲۶	۹۵۲۹۲۱	۱۰۰۳۶۵۰	۸۲۸۵۴۰	۹۹۸۰۱۶	۱۵۹۰۹۲۹۶	۱۷۷۳۵۰۶۹
	۱۲/۰۶	۱۷۲۰/۸	۶۵۴/۳	۶۵۴/۳	۲۲۰/۶	۱۶۰/۸	۴۲۵/۹	۲۲۰/۶	۴۲۵/۹	۲۲۸/۳	۳۹۹۸/۸	۳۱۶۴/۸
تعداد خسارت	نرخ رشد (%)		سهم از رشته (%)		نرخ رشد (%)		سهم از رشته (%)		تعداد خسارت		تعداد خسارت	
	۱۳۸۳	۱۳۸۴	۷۹۷۰۳۴	۱۳۲۷۶۵۲	۴۴۰۹۳۸	۴۵۴۰۸۵	۲۵۷۸۶۰	۳۱۷۷۴۱	۷۶۷۵۴۲	۶۹۰۸۷۰	۲۳۲۱۱۵۸	۲۹۸۹۵۳۸
	۱۳۸۳	۱۳۸۴	۶۶/۵۷	۴۴/۴۱	۲/۹۸	۱۵/۱۹	۲۳/۲۲	۱۰/۶۳	-۹/۹۹	۲۳/۱۱	۲۸/۸۰	۱۰۰/۰۰
	۶۶/۵۷	۴۴/۴۱	۲/۹۸	۱۵/۱۹	۲۳/۲۲	۱۰/۶۳	۲۳/۲۲	۱۰/۶۳	-۹/۹۹	۲۳/۱۱	۲۸/۸۰	۱۰۰/۰۰

شاخص‌های ارزیابی عملکرد صنعت بیمه (۱۳۸۰-۱۳۸۴)

عنوان	۱۳۸۰	۱۳۸۱	۱۳۸۲	۱۳۸۳	۱۳۸۴
حق بیمه سرانه (ریال)	۸۸۸۸۷	۱۳۸۸۰۸	۱۸۸۸۵۴	۲۵۶۵۴۰	۳۱۴۰۶۷
نسبت حق بیمه به GDP (درصد)	۰/۸۷	۱/۰۲	۱/۱۳	۱/۲۵	۱/۲۷

برگرفته از: گزارش بیمه مرکزی ایران

۳۹/۴ درصد) از بیمه‌نامه‌های صادره صنعت بیمه به رشته شخص ثالث مربوط می‌شود. صدور همزمان بیمه‌نامه‌های حوادث سرنشین و شخص ثالث باعث بهره‌مندی رشته حوادث سرنشین از سهم عمده در بیمه‌نامه‌های صنعت بیمه (۳۱/۲ درصد) شده است. در مجموع حدود ۷۷/۳ درصد از بیمه‌نامه‌های صادره صنعت بیمه مربوط به بیمه‌نامه‌های اتومبیل (شامل حوادث سرنشین، بدنه اتومبیل و شخص ثالث) است. ۱۲/۹ درصد از بیمه‌نامه‌های صنعت بیمه نیز در رشته آتش‌سوزی صادر شده و فقط ۹/۹ درصد به سایر رشته‌ها اختصاص یافته است.

در این سال، تعداد بیمه‌نامه‌های صادره در رشته درمان ۱۵۷ هزار و ۷۱۴ فقره است. بیمه‌نامه‌های درمان به صورت گروهی صادر می‌شود و تعداد افراد بیمه شده را نشان نمی‌دهد، به همین دلیل بیمه‌نامه‌های این رشته فقط ۰/۹ درصد بیمه‌نامه‌های صادره صنعت بیمه را تشکیل می‌دهد.

از لحاظ رشد تعداد بیمه‌نامه‌های صادره، تمامی شرکت‌های بیمه در مقایسه با سال قبل با افزایش مواجه بوده‌اند که در این میان، رشد تعداد بیمه‌نامه‌های صادره در شرکت‌های بیمه غیردولتی صادرات و سرمایه‌گذاری، کارآفرین، ملت و رازی قابل توجه است. این شرکت‌ها به ترتیب ۲/۳، ۱/۹، ۲۵/۶ و ۲/۲ برابر بیشتر از سال قبل بیمه‌نامه صادر کرده‌اند.

در سال ۱۳۸۴، سهم شرکت‌های بیمه ایران، آسیا و البرز از بیمه‌نامه‌های صادره صنعت بیمه حدود ۲/۶ واحد کاهش یافته و در مجموع به همین میزان به سهم شرکت‌های بیمه دانا و بخش غیردولتی افزوده شده است.

۵. تعداد خسارت

فقدان تعریف مشخص و روش ناهماهنگ در جمع‌آوری آمار تعداد خسارت در بین شرکت‌های بیمه، به ویژه در بیمه‌نامه‌های گروهی موجب ابهام در استفاده از این آمارها می‌شود. در عین حال، آمار تعداد خسارت،

لااقل بیانگر تعداد نوبت‌هایی است که شرکت‌های بیمه خسارت پرداخت کرده‌اند. همچنین، نشان می‌دهد که هر یک از رشته‌های بیمه چه حجمی از فعالیت شرکت‌های بیمه را برای پرداخت خسارت به خود اختصاص داده‌اند. بررسی آمار تعداد بیمه‌نامه و تعداد خسارت، حجم فعالیت شرکت‌های بیمه در هر رشته بیمه را نشان می‌دهد و مقایسه آن با مقدار حق بیمه یا ضریب خسارت، بازده فعالیت شرکت‌های بیمه در هر رشته بیمه را تا حدودی مشخص می‌کند.

در سال ۱۳۸۴، تعداد خسارت‌های پرداخت

برای مقایسه وضعیت صنعت بیمه با کل اقتصاد کشور از شاخصی به نام "نسبت حق بیمه به تولید ناخالص داخلی" استفاده می‌شود. افزایش (کاهش) این نسبت بیانگر حرکت سریع‌تر (آهسته‌تر) صنعت بیمه در مقایسه با مجموعه اقتصاد کشور است.

شده صنعت بیمه با ۲۸/۸ درصد افزایش، نزدیک به ۳ میلیون مورد بوده است. در مجموع، حدود ۹۵/۴ درصد از تعداد خسارت‌ها به چهار رشته درمان، شخص ثالث، بدنه اتومبیل و حوادث مربوط می‌شود و سایر رشته‌های بیمه فقط در ۴/۶ درصد از تعداد خسارت‌های بازار بیمه سهم هستند.

در این سال تنها شرکت بیمه دانا با در اختیار داشتن ۲۳/۱ درصد سهم از تعداد خسارت‌های صنعت بیمه، در مقایسه با سال قبل با ۱۰ درصد کاهش مواجه شده است. به طور کلی ۱۴/۳ واحد از سهم شرکت‌های بیمه آسیا، البرز و دانا در تعداد خسارت‌های بازار بیمه کاسته شده و به همین میزان به

سهم شرکت‌های بیمه ایران و بخش غیردولتی افزوده شده است.

مقایسه سهم شرکت‌های بیمه از تعداد بیمه‌نامه و تعداد خسارت صنعت بیمه نشان می‌دهد که شرکت‌های بیمه دانا و البرز به ترتیب با ۲۳/۱ و ۱۰/۶ درصد سهم از تعداد خسارت‌های پرداختی صنعت بیمه، فقط ۵/۶ و ۵/۷ درصد بیمه‌نامه‌های صنعت بیمه را صادر کرده‌اند. در مقابل، سهم از تعداد بیمه‌نامه‌های صادره در شرکت‌های بیمه ایران، آسیا و بخش غیردولتی به مراتب بیش از سهم آنها از تعداد خسارت‌های پرداخت شده در بازار است.

۶. شاخص‌های بین‌المللی ارزیابی عملکرد صنعت بیمه

برای مقایسه عملکرد صنعت بیمه کشورهای جهان از دو شاخص "حق بیمه سرانه" و "نسبت حق بیمه به تولید ناخالص داخلی" استفاده می‌شود.

الف) حق بیمه سرانه

حق بیمه سرانه از تقسیم حق بیمه دریافتی صنعت بیمه بر جمعیت هر کشور به دست می‌آید و بیانگر مقدار حق بیمه‌ای است که به طور متوسط برای پوشش بیمه‌ای هر نفر مصرف شده است. در کشور ما، این شاخص طی سال‌های اخیر سیر صعودی داشته که این امر به دلیل روند صعودی حق بیمه‌ها همراه با رشد نسبتاً ثابت جمعیت است. در سال ۱۳۸۴ به دلیل رشد ۲۴/۲ درصدی حق بیمه‌های دریافتی، حق بیمه سرانه نیز با رشد ۲۲/۴ درصد، از ۲۵۶ هزار و ۵۴۰ ریال در سال ۱۳۸۳ به ۳۱۴ هزار و ۶۷ ریال رسیده است. از این مقدار، ۲۹۳ هزار و ۳۳۹ ریال سرانه بیمه‌های غیرزندگی و ۲۰ هزار و ۷۲۸ ریال سرانه بیمه‌های زندگی است.

ب) نسبت حق بیمه به تولید ناخالص داخلی

برای مقایسه وضعیت صنعت بیمه با کل اقتصاد کشور از شاخصی به نام "نسبت حق بیمه به تولید ناخالص داخلی" استفاده